

Szaúd-Arábia után újabb országok csatlakozhatnak a török termékek nem hivatalos bojkottjához

A török termékek szaúd-arábiai bojkottja tartós jelenségnek tűnik, ami mögött tudatos kereskedelempolitikai megfontolások állhatnak, mely törekvés eltérő megfontolásokból, de egyre több térségbeli állam részéről is tapasztalható.

Szaúd-Arábia bojkottot hirdetett a török termékek ellen, ami érzékenyen érinti a török exportöröket, annál is inkább, mivel Rijád az elmúlt hetekben igyekezett tovább szélesíteni annak hatását, illetve azon államok körét, akik hajlandóak a Törökországból érkező termékek behozatalának bizonyos mértékű csökkentésére.

A szaúdiak eltökéltségét tükrözi Ajlan Abdulaziz al-Ajlan, a mintegy 170 000 taggal rendelkező Rijádi Kereskedelmi Kamara elnökének 2020. október 14-i twitter bejegyzése, amiben Ajlan már nem csupán a török import, hanem az arab országba irányuló török befektetések és a turizmus területén is korlátozások bevezetését szorgalmazta. Fontos megemlíteni azt is, hogy a bojkott a „made in Turkey” felirattal rendelkező termékek elutasítására is vonatkozik, vagyis a folyamat nemcsak a kimondottan török termékeket, hanem azokat a márkákat is negatívan érinti, melyek részben, vagy egészben Törökországban gyártatnak (pl. Mango, Zara).

Az érintett török üzleti körök egyre inkább aggódnak, hogy a sokak által csak a régiót érintő török külpolitika elleni, egyfajta népi tiltakozási hullámként jellemzett jelenség nem pusztán a török termékek forgalmazásának átmeneti korlátozását jelenti. A kis-ázsiai ország exportőrei közül ugyanis már többen – elsősorban a kivitelezésben érdekeltek óriásvállalatok – jelezték, hogy a szaúdi állami szervek több folyamatban lévő projektjüket is leállították.

Időközben azonban nemcsak a bojkott alá eső ágazatok, hanem a Törökországból érkező import korlátozást bevezető országok köre is bővült. Szaúd-Arábia után ugyanis Rijád két fontos szövetségese, az Egyesült Arab Emirátusok és Bahrein is csatlakozott a felhíváshoz. Török források a döntés gazdasági és politikai indítékai mögött Rijád Izraelhez való közeledését vélik felfedezni. Egyes felvetések szerint ugyanis a bojkott és annak kiszélesítése azt a célt is szolgálhatja, hogy – a „normalizálási” folyamat részeként – a kétoldalú kereskedelmi kapcsolatok is új lendületet kaphatnak Izraellel, azaz a török termékek helyére részben izraeli áru léphet, amelyek Rijád szövetségesein, Bahreinen és az Emirátusokon keresztül érkehetnek a királyságba.

A török export szempontjából az utóbbi hetekben Észak-Afrikából is aggasztó hírek érkeztek. Marokkó a saját gyártását és a helyi termelést elősegítendő, szintén igyekszik a járványhelyzet utáni ellátási láncban új pozíciókat szerezni. Ez pedig óhatatlanul a török textil- és ruházati termékek észak-afrikai értékesítésének nehézségeit vonhatja maga után. Hasonló a helyzet Algéria esetében is. A török exportörök némelyike arról számolt be, hogy az utóbbi hetekben mindkét észak-afrikai ország indokolatlanul késlelteti a vámeljárást és szokatlanul sok papírmunkát kérnek számon a török féltől.

Összességében elmondható, hogy bár a szaúdi bojkott önmagában nem jelent pótolhatatlan kiesést Törökország számára, Bahrein, az Emirátusok, valamint Marokkó és Algéria hasonló irányba tett lépései fejtörést okozhatnak Ankara számára. A piacvédelmi intézkedéseknek látszó lépések mögött pedig kirajzolódni látszik az Öböl-menti országok esetében az Izraellel már megkötött, vagy küszöbön álló megegyezések gazdasági tartalommal való feltöltésének szándéka.